

אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

גליון מס' 791

אחראי מערכת הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע וישלח

עורך הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

כיבוד אב ואם

וְיִתֵּר יַעֲקֹב לְבָדוֹ וַיֵּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַח...
וַיַּעַב בְּכַף יָרְכוֹ... עַל כֵּן לֹא יֵאָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנֶּשֶׁה... (בראשית לב, כה-לג)

כבר העירו המפרשים, מדוע היכה דוקא בכף ירכו. זאת ועוד, מה הקשר בין מכה זו – לאיסור אכילת גיד הנשה, וכי מפני שהיכה בכף ירכו נולד איסור מחודש של אכילת גיד הנשה. ועל כולנה יש לתמוה בהדגשת הכתוב 'על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה', ולשון זה מורה לכאורה על עונש לישראל, ויש להבין מה בני ישראל אשמים בכך ששרו של עשיו היכה את יעקב! ברם המעין בפירוש החזקוני על אתר, ימצא ביאור נפלא בתעלומה זו, וזה תוכן דבריו: הנה מלשון הכתוב 'ויתר יעקב לבדו ויאבק איש עמו', משמע שאילו יעקב לא היה לבדו אזי אפשר שלא היה נקלע למאבק זה. וכידוע יעקב היה בדרכו לנהר לחפש פחים קטנים שנשכחו על ידו, ואם כן מי אשם בכך שהיה לבדו, הלא המה בניו אשר היה עליהם ללכת במקומו לביצוע משימה זו או לפחות להתלוות אליו, וכיון שהחזירו את אביהם 'לבדו' וגרמו בכך לאותה חבלה, בדין הוא שנענשו בשל כך שלא יאכלו את גיד הנשה. וזה שאמר הכתוב 'על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה', כלומר בעבור מחול זה. ובזה יובן גם מדוע היכה דוקא על כף ירכו, שהרי הירך מסמל את בניו של האדם כמו שאמרו 'ברא כרעא דאבוה', ובזה רמז לו שבניו אשמים בכך שהוא נותר 'לבדו'. וכן יובן בזה מדוע שרו של עשיו ראה להוכיחו בזה, שכן כידוע עשיו היה זהיר מאוד במצות כיבוד אב ואם, ועל כן רמז לו היכן בניך... מדוע אתה לבד! עכת"ל, ע"ש.

והנה עיקר מצות כיבוד אב ואם, יסודה במידת 'הכרת הטוב', כמבואר בספר החינוך (מצוה לג) וז"ל: 'משרשי מצוה זו, שראוי לו לאדם שיכיר ויגמול חסד למי שעשה עמו טובה, ולא יהיה נבל ומתנכר וכפוי טובה, שזו מידה רעה ומאוסה בתכלית לפני אלוהים ואדם. ושיתן אל לבו, כי האב והאם הם סיבת היותו בעולם, ועל כן באמת ראוי לעשות להם כל הכבוד וכל תועלת שיוכל, כי הם הביאוהו לעולם. גם יגעו בו כמה יגיעות בקטנותו, ע"ש.

ומידת הכרת הטוב גופא, תכליתה להכיר בטובתו של הקב"ה, וכדרך שאמרו 'כל הכופר בטובתו של חברו סופו שכופר בטובתו של מקום'. ואכן גם זה מבואר להדיא בספר החינוך (שם) במה שסיים: 'וכשיקבע זאת המידה בנפשו, יעלה ממנה להכיר טובת האל ברוך הוא, שהוא סיבתו וסיבת אבותיו עד אדם הראשון. ושהוציאו לאור העולם, וסיפק צרכו כל ימיו, והעמידו על מתכונתו ושלימות אבריו, ונתן בו נפש יודעת ומשכלת, שאילולא הנפש שחננו האל, יהיה כסוס כפרד אין הבין. ויעריך במחשבתו, כמה וכמה ראוי לו להיזהר בעבודתו ברוך הוא, עכ"ל ומכלל דבריו עולה: שהמפתח לעבודת ה', הוא בהכרת טובותיו וחסדיו של הקב"ה אשר עשה עמו. והדרך להגיע להכרה זו, הוא רק על ידי שירגיל עצמו במידת הכרת הטוב כלפי זולתו, ובכלל זה אביו ואמו.

ורמז לזה, נמצא בסידור עשרת הדברות על גבי שני לוחות הברית. שכן מצד אחד חרוטים מצוות שבין אדם לחבירו – 'לא תרצח' 'לא תנאף'... ובצד השני מצוות שבין אדם למקום – 'אנכי ה' לא תעשה'... אלא שהעולם שואלים, מדוע מצות 'כבוד את אביך' נקבעה בצד המצוות שבין אדם למקום. ולפי המבואר אין מקום להערה זו, שכן היא המפתח לקיום מצוות שבין אדם למקום, וכדפי'.

וצא ולמד לדברי התלמוד ירושלמי (קדושין א, ז) אשר הגדיר מצות כיבוד אב ואם 'מצוה חמורה שבחמורות', ע"ש. וגם מרן השו"ע (י"ד סימן רמ סעיף ח), לא חסך בדברים כדי להמחיש עד כמה חייב אדם במצוה זו, וז"ל: 'עד היכן כיבוד אב ואם, אפילו נטלו כיס של זהובים שלו והשליכו בפניו לים, לא יכלימם ולא יצער בפניהם ולא יעקוס כנגדם, אלא יקבל גזירת הכתוב וישתוק', עכ"ל. וכמה נוראים הם בזה דברי הגאון חיד"א זצ"ל (לב דוד פרק יט), וז"ל: 'כבר נודע דמצות כיבוד אב ואם מצוה חמורה מאוד מאוד, והמיקל לאביו אפילו ברמיזה הוא ארור מפי הגבורה רח"ל, וכתבו ז"ל דאפילו מבזהו בלבו. ורחל אמנו ע"ה נענשה בשביל שציערה לאביה בתרפים, אף שכוונתה היתה להפרישו מעבודה זרה. והגם שאמרו (קידושין לב, א) אב שמחל על כבודו – כבודו מחול, מכל מקום נענש בדיני שמים. וכבודו שאמרו שהוא מחול, דוקא כבודו ולא ביזונו', עכ"ל. דע שתביעה זו חמורה כל כך, עד שאמרו בגמ' (קידושין לא, ב) 'אשרי מי שלא חמאן', כלומר אשרי מי שמתו אביו ואמו והוא נשאר יתום, שאז אינו נענש בעבורם, ע"ש. והדברים נוראים ומדברים הם בעד עצמם.

המעריך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

דבר העורך

משיח בן דוד ומשיח בן יוסף

ויהי לי שור וחמור, כתב המגלה עמוקות יש "שור וחמור" בקדושה, כמ"ש במדרש תנחומא: "שור" זה משיח בן יוסף שנאמר 'בכור שורו הדר לו', ו"חמור" זה משיח בן דוד שנאמר 'עני ורוכב על חמור', ויש "שור וחמור" בטומאה, כמ"ש בזוהר: "שור", זה קליפת עשו, יראה שלילית כעס ורציחה, ו"חמור" זה קליפת ישמעאל, אהבה זרה "דיפת תאוות", מבאר ה'בן לאשרי' עפי"ז מובן מדוע "עשו" התחתן עם מחלת בת "ישמעאל" כי רצה לחבר שתי כוחות הרוע האלו ולהילחם ביעקב, וזהו ששלח לו יעקב אבינו ע"ה "ויהי לי" כוחות אלו "שור וחמור" שייך לי לקדושה יראה ואהבה חיובית שהם יראת ה' ואהבת ה', שבגאולה השלימה הם משיח בן יוסף ומשיח בן דוד.

בבית אבות וכוונת

הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סורוקה"

וק"ק 'שבטי ישראל' שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים סדרות לבאר-שבע	יום א' 25.11.18	יום ב' 26.11.18	יום ג' 27.11.18	יום ד' 28.11.18	יום ה' 29.11.18	יום ו' 30.11.18	שבת קודש 01.12.18
עלות השחר	5:10	5:11	5:12	5:13	5:14	5:15	5:16
זמן סלידת השליון	5:17	5:18	5:19	5:20	5:21	5:22	5:22
זריחה - תחילת החמה	6:20	6:21	6:22	6:23	6:24	6:24	6:25
סוף ק"ש לדעת מבי"א	8:19	8:19	8:20	8:21	8:21	8:22	8:23
סוף ק"ש להוציא חט"א	8:50	8:51	8:51	8:52	8:53	8:53	8:54
חצות יום לילה	11:28	11:28	11:28	11:29	11:29	11:30	11:30
סגרת גדולה	11:58	11:58	11:58	11:59	11:59	12:00	12:00
סגרת חמשה	15:49	15:49	15:49	15:48	15:48	15:48	15:48
סוף ק"ש	16:41	16:41	16:41	16:41	16:41	16:40	16:40
אמת הטובים	16:54	16:54	16:54	16:53	16:53	16:53	16:53

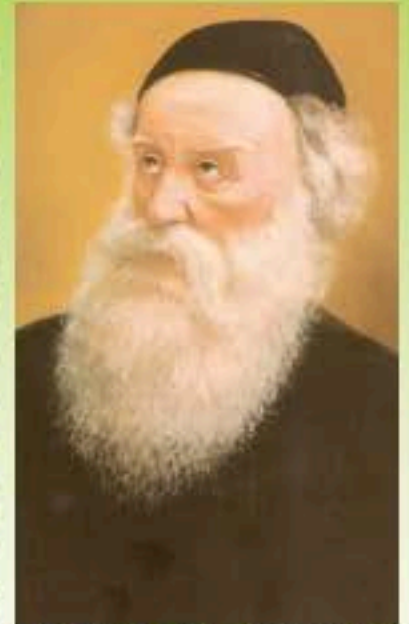
זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	וישלח
הפטרה לספרדים:	חזון עובדיה
הפטרה לאשכנזים:	ועמי תלואים
כניסת השבת:	16:22
יציאת השבת:	17:12
רבינו תם:	17:45

אורות הפרשה

חג הגאולה - יט' כסלו

רבנו שניאור זלמן מלאדי זיע"א
האדמו"ר הזקן - בעל התניא

נשמתו של בעל התניא

הבעל שם טוב הקדוש זיע"א סיפר: מהיותי בגיל בר מצווה זכיתי לחזיונות מן השמים והיה מתגלה אלי אחיה השילוני שהיה מיוצאי מצרים ובבית דינו של דוד המלך ע"ה ורבו של אליהו הנביא, והיה מלמד אותי שמות הקדושים וכינוייהם, והנה שם קדוש אחד לא לימדני והסביר ששם קדוש זה הוא נכבד ונורא מאד וכוחו אדיר וגדול להביא את הגאולה השלימה וביאת המשיח, אך גם הוא איינו יודע אותו כי נמסר בידי הס"מ השטן, בזמן חורבן בית המקדש כשנשלח להחריבו סירב, בתנאי עד שיתנו לו את שם מפורש קדוש זה כמשכון שלא תבוא הגאולה ויבנה המקדש, ומספר הבעש"ט כל חייו השקיע מאמצים טמירים להוציא את השם הקדוש מידי שטן, ואפילו כשהזירוהו מן השמים שגדולים וטובים ממנו צדיקי עולם רבים ניסו ולא הצליחו וניזוקו קשות לא הרפה ולא ויתר, פעם אחת לאחר מאמץ כביר וכוונות נשגבות לפתע ירד הס"מ השטן בכבודו ובעצמו כשהוא רוגז ושואג לעומתו: "טיפה סרוחה! מעולם לא ירדתי לעולם הזה השפל רק פעמיים בחורבן בית ראשון ובחורבן בית שני ועתה הטרחתני לבא בשלישית" וסיים הבעש"ט הק' אמרתי לו "איני מפחד ויירא מאף נברא שבעולם אלא אך רק מהקב"ה", וברוך ה' הצלחתי להוציא בולעו מפיו, והשם הקדוש והנורא הזה של הגאולה היא נשמתו הק' של בעל התניא, ולכן ידוע שחיבר את ספר התניא בדיקדוק רב עד למאוד במשך 25 שנה, ומסופר שעל אותו ו' אחת אם לכותבה ישב ויגע בעל התניא במשך שבועיים.

ישועות ספר התניא

מהצדיק הרב יורם אברג'ל זיע"א

הבעל התניא זי"ע הבטיח: "כל מי שישמח בשמחתי חג הגאולה י"ט כסלו" אוציאנו מן המיצר אל המרחב, מן הגשמיות אל הרוחניות, ומן הגהינם אל הגן עדן". האדמו"ר הזקן הוא היהלום שבכתר של הקדוש ברוך הוא. דעו לכם יש לו כוח עצום למעלה בשמים כפי שלא ניתן לשער.

- מצאו פתק קטן בכתב ידו: מי שבצורה יקרא מספר שורות בספר התניא, ויאמר מעומק הלב ג' פעמים "רבי הושיעני", ויראה ישועה בנס ופלא.
- בעל התניא לעולם לא נשאר חייב, מה שהבטיח הוא מקיים. בדקתי את זה אלפי פעמים ונושעתי בדרכים מופלאות.
- היוצא לנסיעה או לטיסה יקח איתו ספר התניא, סגולה להינצל מסכנת דרכים ומובטח שיגיע לשלום ויחזור לשלום.
- העומד למשפט יקח איתו את ספר התניא לבית המשפט ויראה פלאות.
- בעלי השמחה לא ילך לאולם עד שיקרא כמה שורות בספר התניא, והחתונה תהיה מוצלחת ביותר.
- הנצרך לטיפול רפואי יקרא כמה שורות בספר התניא ויאמר "רבי הושיעני", יזכה לרפואה שלימה לניסים ונפלאות.
- הנצרך לפרנסה יקרא כמה שורות בספר התניא ויאמר "רבי הושיעני", ויזכה לשפע גדול בקלות וברוח.

אורות הכשרות

ואכן גדולי רבותנו - תנאים ואמוראים וכל חכמי הדורות, דבקו במידה זו בכל כוחם. וראינו בספר 'סוּבַך יבוע', מעשה נפלא אודות מרן החזון איש אשר נהג מדי יום לבקר את אמו, ובמשך שעה ארוכה היה משוחח עמה בכל מיני עניינים. אולם יום אחד היה שקוע כל כך בתלמודו עד ששכח לקיים את מנהגו, וכשביקרה אחותו את אמה, העירה לה שהיום לא ביקר אצלה אחיה - החזון איש. נכנסה האחות לחזון איש ושטחה בפניו את הערת האם, שמע זאת החזון איש וקפץ מיד ממקומו ורץ לבית אמו! וכעין זה מסופר על האר"י ז"ל, אשר נהג לבקר את אמו בביתה בכל ליל שבת כדי לנשק את ידה, ורק אחר כך הלך לביתו. ושמעתי שפעם הגיע ת"ח אחד אל הגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל ושאל האם חייב הוא לבקר את אביו החולה אשר מתגורר במקום רחוק שכן הוצאות הנסיעה מרובים הם, וכבר נפסקה הלכה שהוצאות הכרוכות במצות כיבוד אב ואם - חלים על האב. השיב לו הרב, 'אכן יש צדק בדבריך, פטור אתה מלנסוע לבקר, לך אליו ברגליך!'

וכזאת סיפרו בני המשפחה אודות הכבוד הגדול שרחש רבינו הגדול מרן 'מאור ישראל' זצוק"ל לאמו הדגולה - אמה של מלכות, אשר משחר נעוריו תמכה ועודדה אותו מאוד להתמיד בלימודו, ואף הקריבה לשם כך מכוחה ומזמנה, והדברים ידועים. וגם הוא אשר ידע זאת, השיב לה אהבה על אהבתה, ותמיד הזכיר לה כי בזכותה הגיע עד הלום. ושמעתי שביום בו התעטר רבינו באצטלא דרבנן (פראק), ביקש להזמין את אמו לביתו כדי ללוּבְשׁוּ לראשונה בפניה. ואכן בראות האם את בנה הגדול לבוש באצטלא זו, התרגשה עד למאוד כשדמעות גיל זלגו מעיניה!

בבית אלוף ואקורב

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע
מחלקת הכשרות

בשורה משמחת

הננו שמחים לבשר לציבור הרחב כי בימים אלו הצטרפו למעגל "הכשרות הרגילה" שעי"ה "הרבנות" בש

אולמי "בוטיק/בוסטן"

רחוב סמילנסקי 4, באר-שבע

פיצוחי "מחנודה"

מתחם רמי לוי, באר-שבע

שובל מתוקים בר עוגיות וקינוחים

רחוב איילת השחר 7, באר-שבע

ככר
"מחלקת הכשרות"
שעי"ה הרבנות הראשית באר-שבע

ציבור שוחרי התורה

פוזנן לשיעורו הפרתק של חרב הגדול חדרשו חנוצ פה כפיז פרבליות
שלמה לוינשטיין

שיתקיים בעז"ה ביום ראשון יז' כסלו תשע"ט
20:30 (25.11.18)
בישיבת "נתיב השבים" שבזי 17 באר שבע

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות חנוכה

החייבים בהדלקה וברכותיה

ש - אלו ברכות מברכים בהדלקת נר חנוכה?

ת - בלילה הראשון מברך קודם ההדלקה שלוש ברכות: "להדליק נר חנוכה", "שעשה ניסים" ו"שהחיינו". ובשאר לילות מברך שתי ברכות בלבד: "להדליק נר חנוכה" ו"שעשה ניסים". ואם לא בירך "שהחיינו", יכול לברכה עד חצי שעה מזמן ההדלקה. אך אם עבר הזמן הזה, לא יברך שהחיינו אלא בלילה השני. שכח גם בלילה השני, יברך בלילה השלישי וכן על זה הדרך עד הלילה השמיני.

ש - שכח והדליק בלא ברכות או שכח אחת הברכות, האם יכול לברך?

ת - צריך לברך קודם ההדלקה, ורק לאחר שסיים כל הברכות יתחיל בהדלקה. שכח והדליק קודם שבירך, אם נזכר קודם שגמר להדליק את שאר הנרות, יברך את כל הברכות. ואם נזכר רק לאחר שגמר להדליק את כל הנרות, לא יברך "להדליק נר חנוכה" אפילו שעדיין לא הדליק את נר השמש. וברכת "שעשה ניסים" ו"שהחיינו" יכול לברכה גם לאחר ההדלקה, ובלבד שהוא בתוך חצי שעה מזמן ההדלקה.

ש - כמה זמן צריך שידלקו הנרות?

ת - צריך שהנרות ידלקו לפחות חצי שעה. אך אם לא היו ראויים לדלוק כשיעור הזה כגון שלא נתן מספיק שמן או שהניחם במקום שהרוח נושבת באופן שלא דלקו חצי שעה, צריך לחזור ולהדליקם בלא ברכה.

ש - האם בני הבית צריכים להיות נוכחים בשעת ההדלקה?

ת - רצוי לקבץ את כל בני הבית שיעמדו על ידו בשעת הברכות וההדלקה, אך אין זה מעכב.

ש - מתי הוא זמן אמירת "הנרות הללו אנחנו מדליקים" ושאר מזמורים שנוהגים לומר בהדלקת נר חנוכה?

ת - אחר שהדליק נר אחד לפחות, יאמר "הנרות הללו אנו מדליקים" וכו'. ואחר גמר הדלקת כל הנרות יאמר "מזמור שיר חנוכה הבית" וכו', ו"למנצח בנינת מזמור שיר", ויש נוהגים להוסיף את השיר "מעוז צור". וסגולה גדולה לשמירה, שיאמר בכל לילה אחר ההדלקה שבע פעמים פסוק "ויהי נועם" ומזמור "יושב בסתר".

ש - האם נשים חייבות בהדלקת נר חנוכה?

ת - אף הנשים חייבות בהדלקת נרות חנוכה, לפיכך כל שאין בעלה בבית או אפילו אם יוכל להגיע לביתו אך לאחר זמן ההדלקה, רצוי שיעשה את אשתו שליח להדליק במקומו את הנרות בזמן ההדלקה עם ברכות, אולם אם הבעל בבית בזמן ההדלקה, אינה רשאית לברך בפני עצמה, אלא תצא ידי חובה בהדלקת הבעל.

ש - המתאכסן במלון, האם צריך להדליק נר חנוכה בחדרו?

ת - השוכר חדר במלון, ואין מדליקים עליו בביתו, צריך להדליק נרות חנוכה בחדרו בברכה. ואם מדליקים עליו בביתו, ידליק בלא ברכה.

ש - בני הבית הסמוכים על שולחן אביהם אך אינם מצויים תדיר בבית כגון תלמידי ישיבות וחיילים, האם רשאים להדליק בברכה בפני עצמם במקום בו הם שוהים?

ת - מנהג הספרדים, שכל בני הבית הסמוכים על שולחן אביהם יוצאים ידי חובה בהדלקתו, ואינם רשאים להדליק בברכה בפני עצמם, ואפילו אם אינם נמצאים בבית בשעת ההדלקה או שהם לנים במקום אחר, לפיכך תלמידי ישיבות הלנים בישיבה וכן חיילים הלנים בצבא, אינם מדליקים בפני עצמם וגם אינם צריכים להשתתף בהוצאות ההדלקה עם אחרים, הואיל ומדליקים עליהם בתוך ביתם. אבל מנהג האשכנזים, שהבנים מדליקים כל אחד בפני עצמו אפילו אם היו סמוכים על שולחן אביהם ולנים בביתו.

ש - אורח המתאכסן אצל חברו, האם צריך להדליק נר חנוכה?

ת - המתארח בבית חברו, אם ידוע לו בבירור שאשתו או בנו מדליקים עליו בביתו, אינו צריך להדליק נרות חנוכה וגם אינו צריך להשתתף בשמן. אך אם אין ידוע לו זאת בבירור, ידליק בלא ברכה. וטוב שישתתף עם בעל הבית בשמן ובפתילות, ויכוין לצאת ידי חובה בברכתו, כדי לצאת י"ח כל הדעות.

ש - ומה הדין בזה? למי שמתארח במקום אחר יחד עם כל בני ביתו, באופן שאין מי שמדליק בביתו?

ת - המתארח בבית אחר יחד עם כל בני משפחתו באופן שאין איש המדליק עליו בביתו, צריך להשתתף עם בעל הבית בהוצאות השמן והפתילות או שיקנה לו בעל הבית חלק בשמן והפתילות, ויכוין לצאת ידי חובה בברכת בעל הבית.

ש - האם סומא חייב בהדלקת נר חנוכה?

ת - סומא חייב בהדלקת נרות חנוכה אף על פי שאינו רואה, משום פרסומי ניסא, אולם עדיף שאשתו תדליק עליו בברכה. ואם היה רווק וגר במוסד עם אחרים, ישתתף בפרוטה והם ידליקו עליו. ואם הוא מתגורר בדירה לבדו, ידליק את הנרות בעצמו, אך לא יברך מדין ספק ברכות להקל.

ש - חולה שאינו יכול לקום ממיטתו, האם רשאי לברך על ההדלקה בזמן ששלוחו מדליק נר חנוכה?

ת - חולה שאינו יכול לקום מהמיטה כדי להדליק הנרות במקומו, יעשה שליח שידליק במקומו ורשאי החולה לברך את כל הברכות, ומיד אחר כך ידליק השליח.

ש - ערב שבת של חנוכה, האם יש להקדים נר חנוכה קודם הדלקת נרות של שבת, או להיפך?

ת - בערב שבת יש להקדים הדלקת נרות חנוכה, ומיד אחר כך תדליק האשה נרות שבת. וכן ראוי לנהוג על פי הסוד. ואין האשה צריכה להמתין עד שישלים הבעל את הדלקת כל הנרות, אלא מיד אחר הדלקת הנר הראשון, יכולה להדליק נרות שבת.

ש - האם צריך להקפיד שידלקו הנרות לפחות חצי שעה אחר צאת הכוכבים, גם בערב שבת?

ת - בהדלקת נרות חנוכה של ערב שבת, יש להקפיד להוסיף שמן שיספיקו לדלוק חצי שעה אחר צאת הכוכבים.

ש - במוצאי שבת של חנוכה, האם יש להקדים נר חנוכה קודם הבדלה, או להיפך?

ת - במוצאי שבת יבדיל תחילה על הכוס ורק אח"כ ידליק נרות חנוכה, אך בבית הכנסת כבר פשט המנהג להקדים הדלקת נרות חנוכה לפני הבדלה.

חכמה ועושר

בימי קדם היה היישוב היהודי בארץ ישראל תלוי כולו בנדבת ליבם של יהודים בארצות הגולה. מפעם לפעם היה היישוב משגר תלמיד-חכם מיוחד לגיוס התרומות, והלה היה יוצא למסע נדודים בארצות השונות. כך יצא החכם שעליו מספר סיפורנו והגיע לעיר אחת. הכול קיבלוהו בכבוד גדול והתכנסו לכבודו בבית הכנסת, כדי לשמוע את דרשתו. בסיומה, התלווה אליו אחד מנכבדי העדה, אשר יצא עמו לסיבוב בין הבתים, כדי להתרים את בעליהם. סבבו השניים ברחוב היהודים ופקדו דירה אחר דירה. לא היה בית שלא הרים את תרומתו, קטנה כגדולה, למען יושבי ארץ-הקודש. בתוך כך שם הבחין החכם כי עמיתו דילג על בית מפואר ולא נכנס אליו. כששאל לסיבת הדבר, ענהו חברו: "חבל על המאמץ. האיש קמצן מושבע ומימיו לא נתן פרוטה לצדקה". אמר החכם: "עלינו לעשות את שלנו. נעלה ונבקש בדברים היוצאים מן הלב וחזקה שיחדרו אל הלב". משך המלווה בכתפיו וחזר אל הבית. הם נקשו קלות על הדלת, זו נפתחה ועל המפתן עמד העשיר הקמצן בכבודו ובעצמו. "האם אפשר לשוחח עמך?", שאל החכם. "לשוחח – בכבוד, אבל אם באתם לבקש כסף, חבל על זמנכם ועל טרחתכם", אמר העשיר ביובש. החכם לא ויתר: "ניכר בך כי עשיר אתה, מדוע אפוא לא תרים גם אתה את תרומתך, ככל בני העיר, למען עניי ארץ-הקודש הסובלים רעב ומחסור?". הביט בו העשיר בעיניים אטומות ואמר: "כספי – שלי הוא. בזיעת אפי צברתי פרוטה לפרוטתה. לא אתן מכספי למי שלא עמל וטרח עליי". נתן בו החכם מבט מלא רחמים ואמר: "הכסף כסף וההחלטה החלטתך". הוא החל לטובב את ראשו כדי לפנות לאחוריו ולהמשיך הלאה, אך קודם לכן פלט כאילו באקראי: "נראה לי כי אתה תהיה השלישי". ואז פנו השניים והלכו לדרכם. סגר העשיר את הדלת אחריהם, תמה למה התכוון החכם בדבריו. הוא יצא לעסקיו, אך מוחו לא פסק מלהרהר בדברים. גם בערב, כששב לביתו, טרדו אותו הדברים. על משכבו בלילה הגה במילים המוזרות ותהה לפשרן: למה כיוון החכם באמרו "אתה תהיה השלישי"? החידה הסתומה לא נתנה לו מנוח. למחרת הלך לחפש את החכם מארץ ישראל. כשמצאן, שאלו: "למה התכוונת בדבריך אתמול כי אני אהיה השלישי?".

הרבנות המועצה הדתית באר שבע

ברכות לראש משביר

טנא מלא ברכות נשגר קמיה מרנא ורבנא מורה דרכנו ומאיר נתיבותינו המאלפנו בינה מזה עלינו מים חיים להדריכנו בדרך התורה והיראה ומתווה את דרכנו בדרך המסילה העולה בית א-ל מו"ר הגאון הגדול

רבי יהודה דרעי שליט"א

רב העיר וראב"ד באר שבע חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל ונשיא ממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

לרגל בחירתו על ידי מועצת הרבנות הראשית לישראל לכהן פאר "כיו"ר הועדה למקומות הקדושים" ועוד בהיותו כבר "יו"ר הועדה לכושר רבני עיר" ו"חבר בוועדה לקבלת כושר לד"ינות"

יהא רעווא מן שמיא, שיפוצו מעיינותיו חוצה להגדיל תורה ולהאדירה, ירחיב גבולו בתלמידים, יפרח בימיו צדיק ויראה ברכה בפרי עמלו לקדש שם שמים ולהרבות תורה וטהרה בישראל

ביתר אוריינא

שלמה אוהיון
מזכיר המועצה הדתית
רבני השכונות והקהילות

יהושע (שוקי) דמרי
ממונה המועצה הדתית
עובדי הרבנות והמועצה הדתית

הרבנות והמועצה הדתית באר שבע מחלקת הכשרות

שימו לב !!!

סוכגניות עם מילוי / ציפוי חלבי אין לאכלם אחרי מאכל בשרי

וח"ו לא להכשל באכילת בשר וחלב.

הביט בו החכם בשמץ חיוך ואמר: "אני כיבדתי את רצונך שכספך, שיגיעת עליו, לא ינתן לאחר חינוס. כיצד תצפה ממני כי אמסור לך ללא כל תמורה את חכמתי, שיגיעתי עליה לא פחות משיגיעת אתה על כספך?"... הבין הקמצן את העוקץ שבדברי החכם והסכים. "אשלם לך היטב על פתרון החידה", אמר. "מוסכם", נענה החכם ונקב סכום כפול ומשולש משקבע לאמידיים אחרים. הפקיד העשיר את הסכום בידי אדם שלישי, והחכם פתח ואמר: "ובכן, לפני שנים רבות היה עשיר מופלג, שכגודל עושרו, כן גודל קמצנותו. אפילו לצורכי מחייתו קימץ. לא הקים משפחה, כדי שלא יהיה עליו לפרנסה. "האיש עמל בפרך כל ימיו וצבר את כספו כעכבר הרובץ על ערימת דינרים. כשהגיעה שעתו ללכת בדרך כל הארץ, קרא לאנשי החברה קדישא והורה להם לקברו עם רכושו – בחייהם ובמותם לא ייפרדו! "רצונו של אדם כבודו, ואנשי החברה קדישא מילאו את רצונו בדיוק נמרץ. כל כספו הושלך עמו אל קברו, אפילו פרוטה אחת לא נשארה מעל פני האדמה. לאחר סתימת הגולל, בא אליו המלאך הממונה על המתים ולקחו עמו לבית-דין של מעלה. "שאלוהו הדיינים: עסקת בתורה? "השיב: איש מסחר הייתי כל ימי חיי. "אמרו לו: אם אין אתה מלומדי התורה, ודאי אתה מתומכיה, מנותני הצדקה. אלו דברים טובים עשית בממונך? "אמר להם: לשם מה עליי להיכנס עמכם לפרטי העבר? הרי לפניכם כל כספי שהבאתי עמי אל קברי, עשו בו כטוב בעיניכם! "השיבו לו: כאן אין לכספך כל ערך. כאן סוחרים אך ורק במצוות. "ומכיוון שמצוות לא היו לו, שקלו הדיינים מה יהיה דינו. לבסוף החליטו, כי מכיוון שלפני עידן ועידנים אידע מקרה דומה, כאשר קורח העשיר נבלע באדמה עם כל רכושו, יארח לו מעתה עשיר קמצן זה לחברה, שהרי גם הוא, כמו קורח, נקבר באדמה עם כל עושרו. ואכן, אין לתאר את שמחתו של קורח על שנגאל מבדידותו". סיים החכם ואמר: "אבל קשה לבלות שנים כה רבות בשניים בלבד, וזה כבר קורח וכן זוגו העשיר משתוקקים לחבר שלישי שיצטרף אליהם ויגוון את חברתם. כשנתקלתי בך, חשבת: מי יודע, אולי קרובה ישועתם לבוא. ודאי היו שמחים מאוד אילו היית חובר אליהם. אך עתה, כשנתת את תרומת ידך, חוששני שקורח וחברו ייאלצו להוסיף ולהיוותר בבדידותם..." פילחו הדברים את ליבו של הקמצן ומן היום ההוא והלאה היה לראש וראשון בכל דבר שבצדקה.

לרפואת ר"י יוסף שלמה בר עליה ורחל בת סימי